

Από το βιβλίο «*Νέα Κείμενα 2*»

Σχόλια, στη στήλη ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ»

Νέα Δημοκρατία Νέα Διανοήσις

Ὁ κ. Δ. Ἄ. εἶναι Σύμβουλος Προγράμματος τοῦ ΕΙΡΤ. Θέσις καίρια ἂν ἀναλογισθεῖ κανεῖς πόσο ἀκούγεται τό ραδιόφωνο σ' αὐτό τόν τόπο, καί γι' αὐτό πόσο σοβαρό ρόλο παίζει στήν «παίδευση» αὐτοῦ τοῦ Λαοῦ

Ὁ κ. Δ. Ἄ. λοιπόν συνέγραψε καί ἐδημοσίευσε στό Πρόγραμμα τοῦ ΕΙΡΤ σειρά πέντε ἄρθρων τῆς μιᾶς σελίδας καί κάτι, μέ τόν ἀπέριττο τίτλο «Συνοπτική ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος». Ἔνας πού δέν ἔτυχε νά εἶναι ἀναγνώστης τοῦ κ. Δ. Ἄ. θα ἀπορούσε: «Μα ὅλα αὐτά σέ πέντε ἄρθρα τῆς μιᾶς σελίδας καί κάτι;». Ἐκεῖνος ὁμως πού ἔτυχε νά εἶναι ἀναγνώστης, τέτοια ἀπορία δέν ἔχει διότι ὁ κ. Δ. Ἄ. στήν ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος περιγράφει «τήν νέαν ὑγιᾶ Δημοκρατίαν πού (=τήν ὁποῖαν) κτίζομεν σήμερον, Λαός καί Στρατός, ἐνωμένοι». Δικαίωμα του. Σύμβουλος εἶναι, συγγραφεύς εἶναι, ἐκδότης τῶν συγγραφῶν του (με λεφτά ἄλλων) εἶναι. Τώρα ἂν κανεῖς ἔχει τήν γνώμη ὅτι ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος πρέπει νά ἀρχίζει κάπως ποῖο πρῖν ἀπό τήν «Νέαν Δημοκρατίαν» ἄς κρατήσῃ τή γνώμη του γιά τόν ἑαυτό του.

Λοιπόν ἀπορία γιά τό μέγεθος τῆς συγγραφῆς δέν ἔχει ὁ ἀναγνώστης. Ἀπόρῖα καί κατάπληξη ἔχει γιά τό περιεχόμενό της. Συγκεκριμένα ἀναρωτιέται μήπως καί ἀγνοεῖ βασικά ἱστορικά γεγονότα, μήπως ἡ λογική του ἔπαγε νά λειτουργεῖ ὀμαλά, καί ἐν τέλει μήπως ἔχασε –μαζί μέ ὅλα τ' ἄλλα– καί τήν αἴσθησιν τῆς γλώσσας του μιά καί δέν μπορεῖ οὔτε καί γραμματολογικά –ὄχι βέβαια νοηματικά– νά καταλάβῃ ὅσα διαβάζει.

Διότι γράφει ὁ κ. Δ. Ἄ. :

«Οἱ σημερινοί Ἕλληνες γνωρίζουν ὅτι τετρακόσια ἔτη δουλείας [...] ἦσαν ἀκόμη ἀρκετά [...] ὥστε τό Ἔθνος οὐχί μόνον νά μή δυνηθῇ νά παρακολουθήσῃ τās ἐξελίξεις τās λαβούσας χώραν εἰς τόν Εὐροαμερικανικόν χῶρον, καί μάλιστα εἰς μίαν ἐκ τῶν πλέον κρισίμων φάσεων τῆς ἱστορίας, μετά τήν Ἀναγέννησιν δηλαδή, ἀλλά καί νά ἐξέλθῃ ἐξουθενωμένον ἐκ τῆς δουλείας ταύτης».

Μά, ἀπορεῖ ὁ ἀναγνώστης, πού ὑπῆρξε καλός μαθητής στό σχολεῖο, ὁ «ἀμερικανικός χῶρος» μετά τήν Ἀναγέννησιν δέν εἶχε ἐξελίξεις διότι ἀπλουστάτα δέν ὑπῆρχε. Μορφοποιήθηκε τό 1776, καί μέχρι τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση ἦταν πολύ ἀπασχολημένος μέ τήν χρυσοθηρεία, τό δουλεμπόριο καί τήν προετοιμασία τοῦ ἐμφυλίου του πολέμου.

Ἦ:

«Τό μεγαλύτερον ἀνάστημα εἶναι τό ἠθικοπνευματικόν. Δέν εἶναι τό ὕλικόν. (Αὐτό βέβαια δέν τό ἤξερε κανεῖς πρῖν τό διατυπώσῃ τόσο εὐγλωττα διά τῆς

θεωρίας τῶν ἀναστημάτων ὁ κ. Δ. ᾿Α.). Ἡ σημερινή Ἑλλάς εἶναι μεγάλη [...] διότι ὡς σκοπὸν τῆς ἔχει τὸν πνευματικὸν πολιτισμὸν μὲ τὰς αἰωνίας ἀξίας, τὸν ἄνθρωπον».

᾿Ωστε ἡ σημερινή Ἑλλάς. Ἐνῶ ἡ Ἀρχαία Ἑλλάς ποῦ δὲν εἶχε ὡς σκοπὸν τῆς «τὸν πνευματικὸν πολιτισμὸν μὲ τὰς αἰωνίας ἀξίας, τὸν ἄνθρωπον» δὲν ἦταν μεγάλη.

᾿Η:

«Εἶναι μεγάλη διότι ὡς μέσον χρησιμοπιεῖ τὸν τεχνολογικὸν πολιτισμὸν, τὴν μηχανήν». Ἐνῶ ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία κ.τ.λ. ποῦ δὲν χρησιμοποιοῦν ὡς μέσον τὸν «τεχνολογικὸν πολιτισμὸν» (ἀφοῦ βέβαια ὁ πολιτισμὸς δὲν χρησιμοποιοῖται) δὲν εἶναι μεγάλες. ᾿Η τὸν χρησιμοποιοῦν καὶ εἶναι μεγάλες; Τότε ἡ Ἑλλάς εἶναι μεγαλύτερη!

᾿Η:

«Τὸ μεγαλειῶδες σάλπισμα τῶν σημερινῶν Ἑλλήνων εἶναι: Στροφή πρὸς τὸν Ἑλληνοχριστιανισμὸν, πρὸς τὸν πνευματικὸν πολιτισμὸν, πρὸς τὸν ἄνθρωπον, διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Δημοκρατίας». ᾿Ωστε ὅλες αὐτές οἱ στροφές διὰ τὴν σωτηρία τῆς Δημοκρατίας. Καὶ ἐγὼ κ. Δ. ᾿Α. ποῦ δὲν εἶμαι Δημοκράτης ἀλλὰ Μοναρχικός νὰ μὴν τίς κάνω αὐτές τίς στροφές;

᾿Η:

«Ἡ σημερινή Νέα Ἑλλάς τῆς Ἀπριλιανῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Λαοῦ καὶ τοῦ Στρατοῦ περικλείουσα εἰς τοὺς κόλπους τῆς ὑπὸ συμπεπικνωμένην μορφήν ἱστορίαν αἰῶνων ἀλλὰ καὶ ἐποχὰς ἡρωϊκοῦ μεγαλείου ὡς αὐτὰς τοῦ Σόλωνος, τοῦ Πεισιστράτου, τοῦ Κλεισθένους καὶ τοῦ Περικλέους...». Τὸ πῶς τὰς περικλείει καὶ μάλιστα ὑπὸ comprimè μορφήν δὲν τὸ ἀναπτύσσει ὁ συγγραφεύς.

᾿Η:

«Π.χ. ἰδοὺ μία ἠθικὴ πράξις κατὰ τὸν Α, ἣτις ὁμως συγκρούεται μὲ τὸν νόμον καὶ τὴν κοινὴν γνώμην τῆς δεδομένης ἐποχῆς ἢ τοῦ δεδομένου τόπου. Ἡ παροχὴ βοήθηματος πρὸς ἐπαίτην. Ἔχομεν ἐδῶ μίαν πράξιν ἀντικοινωνικὴν καὶ ἴσως καὶ παράνομον». ᾿Ωστε ἡ ἐλεημοσύνη «πράξις ἀντικοινωνικὴ καὶ ἴσως καὶ παράνομος» κατὰ τὸν Ἑλληνοχριστιανὸν κ. Δ. ᾿Α. Ἄς τὸ ἔχουν αὐτὸ ὑπ' ὄψιν τοὺς οἱ Χριστιανοὶ -χωρὶς πρόθεμα- ποῦ πιστεύουν στοὺς λόγους τοῦ Κυρίου «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται».

᾿Η:

«Εἶπομεν ἐν τοῖς προηγουμένοις ὅτι ἡ 21η Ἀπριλίου δὲν δίδει συνταγὰς [...]. Ἡ Νέα Δημοκρατία, τὴν πολιτικὴν, τὴν Κοινωνικὴν καὶ τὴν Οἰκονομικὴν Δικαιοσύνην τὴν τοποθετεῖ εἰς τὴν παροχὴν συνθηκῶν καὶ δυνατοτήτων περισσότερον, προκειμένου νὰ καταστοῦν αὐτοδύναμοι οἱ ὁμάδες καὶ τὰ ἄτομα-πολιτῆς καὶ προκειμένου κατὰ τρόπον δίκαιον νὰ γευθοῦν τὴν χαρὰν τῆς δημιουργίας τῶν τῆς ἰδίας καὶ ὀλιγώτερον εἰς τὴν παροχὴν ψυχίων ἐκ τῆς δημιουργίας τῆς ἀνόμου κατὰ κανόνα εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, ὀλίγων προνο-

μιούχων. Ἡ Νέα Δημοκρατία παρέχει μόνον, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν διὰ συνθήκας καὶ δυνατότητας πρὸς δράσιν δημιουργικὴν τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ομάδων».

Ἐδῶ ὁ ἀναγνώστης θαυμάζει μὲν τὸ στύλ, τὴν σύνταξη, τὴν οἰκονομία καὶ τὸ βάθος τοῦ λόγου, δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ ἀντιληφθῇ γιατί οἱ πολῖται λέγονται «ἄτομα-πολίται», τί σημαίνει ὁ ὅρος πολιτικὴ Δικαιοσύνη καὶ τί σχέση ἔχει μὲ τὴν αὐτοδυναμία ομάδων καὶ «ἀτόμων-πολιτῶν», τί σημαίνει πέρα ἀπὸ τὴν Κοινωνικὴ Δικαιοσύνη ἢ Οἰκονομικὴ Δικαιοσύνη καὶ πῶς, τέλος πάντων, οἱ τρεῖς Δικαιοσύνες –Πολιτικὴ, Κοινωνικὴ καὶ Οἰκονομικὴ– τοποθετοῦνται «ὀλιγώτερον εἰς τὴν παροχὴν ψυχῶν ἐκ τῆς δημιουργίας [...] τῶν ὀλίγων προνομιούχων». Διότι ἡ Δικαιοσύνη, ἀκόμη καὶ ὅταν δὲν εἶναι μία, ἀλλὰ τρεῖς, ὅπως θέλει ὁ Δ. Ἄ., τέτοιο ἀλισβερίσι –παίρνω ἀπὸ τὸν ἕνα δίνω στον ἄλλο ψιχία ἢ καρβέλια– δὲν ἔχει.

Ἄλλοῦ, μαθαίνουμε ἄλλα πράγματα. «Ἄν ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔζη μόνος, διότι εἰς μίαν Δημοκρατίαν ὑπάρχει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς μοναξιάς, θα ἠδύνατο ἄνευ περιορισμοῦ νὰ χαίρεται τὰ δικαιώματα (πολιτικά καὶ ἀτομικά) ποῦ ἀναφέραμεν προηγουμένως. Ὅσα ἐννοεῖται ἀφοροῦν ἕνα μονήρη βίον. Ἄν καὶ γιὰ (=διὰ) πολὺ ὀλίγον, εἰς περίπτωσιν καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων». Μαθαίνουμε λοιπὸν πως «ἂν ὁ κάθε ἄνθρωπος ἔζη μόνος», ὅποτε φυσικά δὲν νοεῖται κοινωνία, ὑπάρχει ἀληθὴς Δημοκρατία, ποῦ μάλιστα ἀναγνωρίζει καὶ τὸ «δικαίωμα τῆς μοναξιάς», δηλαδή τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως τῆς κοινωνίας. Τότε λοιπὸν, στὴ «μοναξιά», ὁ κάθε ἕνας μπορεῖ νὰ χαίρεται τα πολιτικά καὶ ἀτομικά δικαιώματα «ὅσα ἐννοεῖται ἀφοροῦν ἕνα μονήρη βίον». (Το πιά εἶναι ἀκριβῶς αὐτὰ ἀφήνει νὰ τὸ μαντέψωμε ὁ κ. Δ. Ἄ.). Καὶ ἐπὶ πλέον στὴν περίπτωσιν τῆς «μοναξιάς» ἀκόμη, μπορεῖ νὰ τὰ χαίρεται αὐτὰ τὰ δικαιώματα «ἄνευ περιορισμῶν [...] ἀλλὰ εἰς περίπτωσιν καταχρήσεως, γιὰ πολὺ ὀλίγον». Αὐτὰ μαθαίνουμε γιὰ τὴν μοναξιά. Καὶ ἀναθυμούμαστε ἐκεῖνο τὸ παλιὸ σουξέ «Μοναξιά, μοναξιά εἶσαι ἢ πιὸ σκληρὴ παρέα, μοναξιά, μοναξιά εἶσαι κάποτε μοιραία».

Καὶ λίγο Συνταγματικὸ Δίκαιο ἀπὸ τὸν κ. Δ. Ἄ.

«Εἰς τὴν περιοχὴν τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν ἀνήκουν τὰ πολιτικά δικαιώματα τῆς ψήφου τοῦ ἐκλέγεσθαι, τοῦ νὰ γινόμεθα ἔνορκοι, τοῦ νὰ συμμετέχωμε εἰς τὴν ἐξουσίαν, τοῦ νὰ γινόμεθα ἐκδῶται ἐφημερίδων καὶ τοῦ νὰ ἐγκρίνωμε τούς φόρους διὰ τῶν ἀντιπροσώπων μας».

Πόσο εὐτυχεῖς λοιπὸν πρέπει νὰ αἰσθανόμαστε ἀφοῦ μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἐγκρίνωμε τούς φόρους. Σκεφθεῖται ἄλλους δύστυχους λαούς ποῦ πληρώνουν φόρους χωρὶς νὰ τοὺς ἔχει δοθεῖ ἡ χαρὰ νὰ τοὺς ἐγκρίνουν. (Οἱ σύναρθρες ὑποτακτικὲς «τοῦ νὰ συμμετέχωμε, «τοῦ νὰ ἐγκρίνωμε» κ.τ.λ. εἶναι ἢ ἀπόδοσις μιζοβαρβαριστί τῶν ἀπαρεμφάτων «τοῦ συμμετέχειν», «τοῦ ἐγκρίνειν» κ.τ.λ. Ὅπως εἶναι γνωστό, στὴ νεοελληνικὴ γλῶσσα αὐτὰ τα ἀπαρέμφατα ἀποδίδονται μὲ ὑποτακτικὴ: νὰ συμμετέχωμε, νὰ ἐγκρίνωμε κ.τ.λ.

Τέλος:

« Ἡ Ὀρφική σκέψις, πηγὴ φωτός ἀνεσπέρου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκπορεύονται τὸ ἀγωνιστικὸν πνεῦμα τῆς Ὀλυμπίας, ἀλλὰ καὶ ἡ Δελφικὴ ἰδέα τῆς συμφιλώσεως καὶ τῆς συνεργασίας, ἡ ἰδέα τῶν Ἀμφικτυωνῶν, ἡ ὑψητεῖς αὐτὴ σκέψις, ζωοδῶτρα πρώτη δύναμις παγκοσμίου ἀκτινοβολίας, στίς μέρες μας ξαναζεῖ».

Σπάνια «ἡ ὑψητεῖς σκέψις» τῆς «ἰδέας τῶν Ἀμφικτυωνῶν» ἐνέπνευσε τόσον. Ὁ κ. Δ. Ἀ. ἔχει ποιητικὴ φλέβα. Καὶ ἔτσι, «ποιητικὴ ἀδεία» μπορεῖ νὰ γράφει τὰ παραπάνω. Ἀλλοίμονο ὅμως ἂν ὁ γιός μου τὰ διαβάσει, τὰ πάρει τοῖς μετρητοῖς καὶ πεῖ στό σχολεῖο του ὅτι ἀπὸ τὴν Ὀρφικὴ σκέψη ἐκπορεύεται τὸ ἀγωνιστικὸ πνεῦμα τῆς Ὀλυμπίας καὶ ἡ Δελφικὴ ἰδέα τῶν Ἀμφικτυωνῶν -που δὲν εἶναι διόλου Δελφικὴ. Θὰ μηδενισθῇ καὶ δίκαια. Καὶ ἀλλοίμονό του ἂν γράφει ἐκεῖνο τὸ «ζωοδῶτρα» πού θυμίζει κομμουνιστοφαναυλοκρατικὸ παρελθόν. Καὶ τρισαλλοίμονο πιά, ὄχι μόνο στό γιό μου ἀλλὰ καὶ σέ μένα, ἂν πῆ πῶς στις ἐλληνοχριστιανικὲς μέρες μας ξαναζεῖ ἡ παγανιστικὴ Ὀρφικὴ σκέψη.

Ὁδηγὸς εὐνομίας

Τὸ καλοκαίρι πέρασε, οἱ ταξιδιωτὲς ἐπιστρέφουν, βγάζουν τίς τουριστικὲς ἐξαρτήσεις τους, ἀνοίγουν τίς βαλίτσες, φυλᾶνε –ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ- τὰ διαβατήρια. Ἐντυπώσεις ποικίλες, πού συμφωνοῦν ὅμως σέ ἓνα σημεῖο: Οἱ περισσότερες ξένες χῶρες εἶναι ἀναρχοῦμενες, χωρὶς ἐθνικὰ ἰδανικά, ἀξιοπρεπὴ ἀστυνομία καὶ στιβαρὴ Κυβέρνηση. Παράδειγμα τὸ ἐπεισόδιο ἐνός φίλου. Ὁδηγοῦσε, λέει, σ' ἓνα μεγάλο πάρκο μιᾶς χώρας ὅταν εἶδε κόσμον συγκεντρωμένο καὶ κάποιον ἀνεβασμένο σέ μιὰ καρέκλα νὰ μιᾶ. Ἀπὸ περιέργεια πλησίασε τὸ αυτοκίνητό του ν' ἀκούσει. Ἔ, λοιπόν τί νομίζετε πῶς ἔλεγε ἐκεῖνος ὁ κύριος. Κατηγοροῦσε τὸν Ἀρχηγό τοῦ κράτους καὶ τὴν Κυβέρνηση καὶ ζητοῦσε τὴν παραίτησή τους. Μάλιστα! Καὶ ὄχι μόνο δὲν βρέθηκε ἓνας ἔντιμος πολίτης ἢ ἓνας ἔντιμος μυστικός νὰ τὸν ἀρπάξῃ καὶ νὰ τὸν στείλῃ σ' ἓνα κρατητήριο νὰ τοῦ διδάξουν Πολιτικὴ Ἀγωγή, ἀλλὰ –τό καὶ φορικτώτερο- ἔπειτα ἀπὸ λίγο πλησίασε τὸν φίλο μου ἓνας ἀστυφύλακας καὶ τοῦ συνέστησε νὰ σβήσει τὴ μηχανὴ τοῦ αυτοκινήτου του γιατί ἐνοχλεῖ τὸν ὀμιλητή.

Ἄλλοι διηγούνται ἄλλα παρόμοια με τὴν ἴδια ἀπογοήτευση. Μόνο ἓνας ἔδειχνε ἀπόλυτα ἱκανοποιημένος. Ἐγώ, κύριε, λέει δὲν ἄφησε τα πράγματα στὴν τύχη. Ὅταν ἔφτανα σέ μιὰ χώρα τὴν ἐξέταζα πρῶτα καὶ μετὰ ἔμενα. Καὶ πῶς τὴν ἐξέταζες; τὸν ρώτησαν. Ἄ, πολὺ ἀπλό, λέει. Ἐπειδὴ δὲν ἦταν δυνατόν νὰ ρωτᾶω «εἶσθε ἀναρχοῦμενοι ἢ εὐνομούμενοι» ἢ «εἶσθε δημοκρατικὴ ἢ δικτατορικὴ χώρα» κ.τ.λ. σκέφτηκα ἓναν ἔμμεσο τρόπο νὰ τὸ διαπιστώσω. Με ἐρωτήσεις φαινομενικά ἄσχετες καὶ λίγης ὥρας παρατηρήσεις στοὺς δρόμους. Συγκεκριμένα ἐκεῖνα που προσπαθοῦσα νὰ δῶ καὶ νὰ μάθω ἦταν τὰ ἑξῆς:

1. Όταν ὁ Ἄρχων πηγαίνει ἀπ' τό σπίτι στό Γραφεῖο καί ἀντίστροφα, παρατάσσονται κατά μῆκος τῆς διαδρομῆς 3.000 (ὡς ἔγγιστα) ἀστυνομικοί;
2. Στή διαδρομή αὐτή τά καλύμματα τῶν φρεατίων εἶναι σφραγισμένα;
3. Ὁ Ἄρχων μιλά στή συγκέντρωση τῶν καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων χωρίς χειρόγραφο;
4. Στούς κινηματογράφους τήν ὥρα τῶν ἐπικαίρων, οἱ γυναῖκες τραβοῦν τούς ἄντρες τους ἀπό τό μανίκι γιά νά μή μιλήσουν;
5. Στό δρόμο οἱ ἄνθρωποι γυρίζουν συνεχῶς πίσω γιά νά δοῦν μήπως τούς ἀκολουθεῖ κάποιος μέ χοντρό σβέρκο;
6. Τό ποδόσφαιρο ἀποτελεῖ τό σπουδαιότερο δεῖγμα Ἐθνικῆς ρώμης;
7. Ὑπάρχουν μόνο πολιτικοί κατάδικοι ἢ πολιτικοί ἐξόριστοι καί ὄχι πολιτικοί κρατούμενοι;

Ἐάν διεπίστωνα ὅτι ὅλα αὐτά συμβαίνουν, τότε ἤμωνα βέβαιος ὅτι βρισκόμωνα σέ μιὰ χώρα ὑγιοῦς νέου τύπου δημοκρατίας καί μποροῦσα νά μείνω καί νά περάσω –ὡς τουρίστας– θαυμάσια.